

činnosti zejména v oblasti geografie průmyslu a geografie trhu práce, účastnil se zpracování pěti projektů v rámci Grantové agentury ČR, Fondu rozvoje vysokých škol a byl také odpovědným řešitelem desítek výzkumných úkolů pro potřeby veřejné správy (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, kraje, okresy a městské úřady).

Nesmíme ale také opomenout jeho pedagogickou činnost. Ve svých přednáškách se věnuje zejména problematice geografie průmyslu, regionální geografii ČR, regionální politice a regionálnímu rozvoji, metodám sociálně geografického výzkumu, geografické analýze trhu práce a geografickým aspektům správní struktury. Za svoje působení na vysoké škole vychoval celou řadu absolventů magisterského a postgraduálního studia a bez nadsázky lze mluvit o „Touškově škole“, která v tom nejlepším slova smyslu poznamenala už celé generace geografů.

Přejeme Václavu Touškovi mnoho sil a elánu do další práce a těšíme se na další setkávání s ním, která jsou vždy okořeněna jeho nezaměnitelným humorem a výjimečným lidským přístupem.

Vybraná bibliografie

Schmidt, Ralf – Toušek, Václav – Berényi, István and koll. *Ergebnisse der regional differenzierten Urbani-*

sierung in sozialistischen Ländern. Wissenschaftliche Mitteilungen 25. Leipzig: Institut für Geographie und Geoökologie der Akademie der Wissenschaften der DDR, 1988, 224 s.

Bína, Jan – Králová, Marie – Macka, Miroslav – Tomášek, Pavel – Toušek, Václav. *Vybrané aspekty geografie obyvatelstva a sídel CSR* [Izbrannye aspekty geografii naselenija i naselennych punkto Češskoj socialističeskoj republiky, Selected Aspects of Geography of the Population and of Settlements in the Czech Socialist Republic]. *Studia geographica* 77, Brno: Geografický ústav ČSAV, 1984, 88 s.

Kolektiv. *Atlas ze sčítání lidu, domů a bytů 1980*. Česká socialistická republika. Brno, Praha, Harmanec: Geografický ústav ČSAV, Český statistický úřad, Vojenský zeměpisný ústav, Vojenský kartografický ústav, 1984, 30 mapových listů.

Kolektiv. *Atlas obyvatelstva ČSSR*. Brno, Praha, Bratislava: Geografický ústav ČSAV, Federální statistický úřad, Geodézie, Vojenský kartografický ústav, Slovenská kartografia, 1987, 24 mapových listů.

Kolektiv. *Atlas životního prostředí a zdraví obyvatelstva ČSFR* [Atlas of the Environment and Health of the Population of the ČSFR]. Brno, Praha: Geografický ústav ČSAV, Federální výbor pro životní prostředí, 1992, 21 mapových listů.

Bínek, Jan – Toušek, Václav – Galvasová, Iva. *Venkovský prostor – východiska, pojmy, typologizace*. In Bínek, J. a kol. *Venkovský prostor a jeho oživení*. Brno: Georgetown, 2007, s. 13–27.

Pavel Ptáček

JUDr. Michal Illner se dožívá sedmdesáti pěti let

JUDr. Michal Illner se narodil 19. května roku 1934 v Praze. Po ukončení studia na Akademickém gymnáziu v roce 1952 stál před těžkou volbou. Jeho zájem o studium společnosti ho táhl ke společenským vědám, ale okolnosti, které v padesátých letech v tehdejší komunistické Československu panovaly, byly pro svobodomyšlné bádání ve většině společenských oborů krajně nepříznivé. Nakonec se Michal Illner rozhodnul zapsat na Právnickou fakultu Karlovy University a po jejím úspěšném absolvování v roce 1956 začal pracovat jako podnikový právník. Myšlenka na to, že by se mohl profesně zabývat studiem společnosti a jejího fungování, ho však neopustila, takže když se v polovině 60. let naskytlá příležitost přihlásit se do konkurzu do oddělení metod a technik nově založeného *Sociologického ústavu ČSAV*, udělal to, uspěl, a tím zcela změnil svoji další profesionální dráhu.

V akademickém prostředí Sociologického ústavu se rychle adaptoval a brzy patřil k nepřehlédnutelným pracovníkům. Jeho profesnímu rozvoji nepochybně napomohlo i uvolnění politických poměrů ve druhé polovině 60. let, které nabídlo řadu zajímavých příležitostí i pro nestraníky. Dob-

ře jazykově vybavený Michal Illner nově otevřených možností uměl využít. V roce 1967 odjel na stáž do Zentralarchiv für Empirische Sozialforschung v německém Kolíně nad Rýnem. V roce 1968 získal na právnické fakultě titul JUDr. v oboru správního práva a úspěšně vykonal kandidátské zkoušky v oboru sociologie. Jeho další kariérní postup však byl významně zkomplikován násilným potlačením Pražského jara. V letech 1969–1970 se mu sice ještě podařilo uskutečnit stáž na Bureau of Applied Social Research v New Yorku, ale po návratu byla jeho profesní kariéra náhle, a v mnohém ohledu nenapravitelně, narušena. Jako politicky nespolehlivému mu nebylo v době nastupující normalizace dovoleno obhájit již napsanou disertační práci, jako nestraníky ztratil šanci na kariérní postup v rámci Sociologického ústavu. Soustředění na výsostně nepolitické téma – sociální indikátory – mu umožnilo v ústavu zůstat a přečkat období nejtvrďší normalizace, aniž by se musel kompromitovat ideologickými úlitbami vládnoucímu režimu, jako to udělalo mnoho sociologů jeho generace. Kniha **Sociální ukazatele**, kterou publikoval v roce 1980 spolu s kolegou *Foretem*, je text, který si mohou bez obav přečíst

i dnešní studenti. Období normalizace bylo také dobou, kdy se Michal Illner začal stále více zapojovat do odborných aktivit stojících na pomezí sociologie a dalších oborově příbuzných věd. Z té doby pochází nejen jeho členství v České společnosti demografické, ale i celá řada profesních a přátelských vztahů s mnoha demografy a sociálními geografy.

Pád komunistického režimu v roce 1989 po dlouhých dvaceti letech znovu otevřel příležitosti ke svobodnému bádání v oboru, který byl Michalu Illnerovi nejbližší. Spolu s dalšími kolegy se aktivně podílel na znovuoživení Sociologického ústavu jako samostatného pracoviště v rámci Akademie věd. Stal se vedoucím oddělení, které se soustředilo na výzkum lokálních a regionálních aspektů společenské transformace, a svým tematickým zaměřením propojovalo sociologii s demografií a sociální geografii. Stal se zástupcem ředitele a posléze byl po dvě volební období ředitelem ústavu. I přes své vytížení manažerskými a administrativními úkoly pokračoval ve své výzkumné práci. Jeho profesní témata zahrnovala lokální a regionální politiku, studium prostorových aspektů společenského vývoje a sociologii sídel. Jeho práce v těchto tematických oblastech si vydobyla značné renomé v domácích odborných kruzích i na mezinárodní scéně. To se promítlo v účasti v řadě mezinárodních projektů, z níž vzešlo mnoho jeho odborných článků, kapitol v knihách a knih. Z celé řady publikací Michala Illnera stojí za to jmenovat přinejmenším knižní publikace, jichž byl spolueditorem, a které měly ve vědecké komunitě největší ohlas: **Changing territorial administration in Czechoslovakia** (1992), **Local Democracy and the Processes of Transformation in East-Central Europe** (1996), **Central Europe in Transition: Towards EU Membership** (2001), **Local Democracy in Post-Communist Europe** (2003).

Profesionální aktivity Michala Illnera po roce 1989 zahrnovaly také řadu funkcí v mezinárodních i domácích vědeckých a odborných organizacích – připomeňme členství ve *Standing Committee for the Social Sciences* Evropské nadace pro vědu a členství v Core Group tohoto výboru, členství v *Board of Research Committee 05 „Comparative studies in local government and politics“* mezinárodní politologické asociace *IPSA*, předsednictví v *Podoborové komisi sociologie a členství v Oborové komisi společenských věd Grantové agentury ČR*, členství v hlavním výboru *Masarykovy české sociologické společnosti*, členství v *České statistické radě* nebo členství ve vědeckých radách *Akademie věd ČR*, *Fakulty sociálních věd UK*, *Ministerstva zahraničních věcí ČR* a *Ministerstva životního prostředí ČR*. Přes všechny aktivity si Michal Illner vždy našel čas na to, aby předával svoje zkušenosti studentům. Již od roku 1990 pravidelně vyučuje na Katedře sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty UK. Od roku 1992 přednáší i na Fakultě sociálních věd UK.

V roce 2001, po skončení druhého volebního období ve funkci ředitele Sociologického ústavu, se Michal Illner vrátil zpět z pracovního ředitele mezi kolegy do oddělení Lokální a regionální studia, kde pokračuje v práci na svých oblíbených odborných tématech. Ačkoliv dnes kromě členství v Dozorčí radě již Michal Illner nezastává v Sociologickém ústavu žádnou významnou exekutivní funkci, nelze o něm žádném případě říci, že je „řadovým pracovníkem“. Svými zkušenostmi, odbornými znalostmi, profesionálními kontakty, ale i silou své osobnosti a povahou výrazně vybočuje z jakékoliv řady. Přejeme mu do dalších let mnoho zdraví, elánu a úspěchů jak v soukromém, tak profesionálním životě. Jsme rádi, že můžeme být jeho spolupracovníky.

Tomáš Kostecký

Mezinárodní konference Rodičovská péče o děti a politika zaměstnanosti, Praha

Ve dnech 5. a 6. února 2009 se v Praze konala mezinárodní konference **Rodičovská péče a politika zaměstnanosti „kolize nebo komplementarita?“** pořádaná *Českým předsednictvím v radě EU* a dnes již bývalým místopředsedou vlády a ministrem práce a sociálních věcí *Petrem Nečásem* za podpory *Evropské komise*. (Podrobnější informace o konferenci najdete na Demografickém informačním portálu dostupném z: www.demografie.info.)

Konference byla zaměřena na **problematiku vztahu rodinné politiky, resp. domácí rodičov-**

ské péče o děti a politiky zaměstnanosti. Pořadatelé a účastníci chtěli upozornit na význam domácí rodičovské péče o děti pro zdravý vývoj dítěte s tím, že politika zaměstnanosti nesmí být důvodem pro omezování svobody rodičů v rozhodování o způsobu zabezpečení péče o děti v rané fázi jejich života. Rodičům by měla být ponechána možnost individuální domácí péče bez důsledku sociálního či ekonomického znevýhodnění, což samozřejmě neznamená kolizi s cíli podpory jiných, nerodičovských typů péče o děti. Cílem konference bylo ukázat, že obě varianty nejsou